

Návrh opatrenia na zefektívnenie verejnej správy

Úprava zákona 443/2010 Z. z. Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Projekt:	Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít
Organizácia:	Nezisková organizácia Projekt DOM.ov
Operačný program:	Efektívna verejná správa
Kód žiadosti o NFP:	314011Q491
Názov aktivity:	Hlavná aktivita č. 2 Skvalitňovanie procesu prípravy infraštruktúry pre bývanie MRK na úrovni samospráv
Názov výstupu:	Návrh na opatrenie zamerané na zefektívnenie verejnej správy
Názov opatrenia:	Úprava Zákona č. 443/2010 Z. z.
Subjekt, ktorému sa návrh opatrenia predkladá:	Ministerstvo dopravy a výstavby SR

2021

Katarína Smatanová

Návrhy sú formulované v rámci projektu „Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít“, kód projektu ITMS2014+: 314011Q491.

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Ich relevantnosť bola potvrdená na stretnutí platformy, ktorá sa konala 4. 3. 2021.

Úvod

Podľa predbežných dát z Atlasu rómskych komunít z roku 2019 (publ. 2020 Ravasz, et.al.), ...

Problematika prípravy infraštruktúry pre lokality MRK, a to najmä tie, v ktorých táto nie je dostupná, alebo úplne absentuje, je z pohľadu vedenia obcí veľmi náročná.

Súčasne výskumy dokazujú, že úmerne s nedostupnosťou technickej infraštruktúry sa zvyšuje i miera sociálnej deprivácie celej komunity.

Identifikácia problému

Hlavný legislatívny rámec podpory rozvoja bývania na Slovensku poskytuje Zákon o dotáciách na rozvoj bývania a sociálnom bývaní 443/2010 Z. z.¹. Zákon kladie špecifický dôraz na podporu bývania a zabezpečovanie adekvátnych životných podmienok pre " fyzické osoby, ktoré si nemôžu obstaráť bývanie vlastným pričinením" [§ 21, ods. 1]. Do tejto skupiny patria i práve marginalizované rómske komunity.

Zákon však pojednáva o problematike MRK nielen ako o jednotlivcoch - fyzických osobách, ale ako o špecifickom priestorovom útvere, ktorý taktiež môže byť objektom získania podpory.

Ide o dotáciu na obstaranie technickej vybavenosti²³, podľa § 5 Obstaranie technickej vybavenosti, písmeno b) .... na

b) výstavbu technickej vybavenosti pre zvýšenie sociálno-kultúrnej úrovne rómskej osady [...].

Avšak, na základe praktických skúseností, ako i koncepcného hľadiska, má táto formulácia **2 nedostatky**.

Prvým nedostatok je jeho **zameranie sa na existujúce lokality** "zvýšenie sociálno-kultúrnej úrovne rómskej osady " - takáto formulácia implicitne značí, že investície do technickej vybavenosti (infraštruktúry) sú podporované len v takom prípade, kedy ide o existujúcu lokalitu. Podpora zavedenia infraštruktúry do existujúcich lokalít má jednoznačne veľký zmysel. V súčasnosti sú za týmto účelom aj vyčlenené prostriedky z EÚ. Avšak často práve existujúce lokality majú výrazné limitácie (geografické, topografické, environmentálne), ktoré neumožňujú na dotknutom území zabezpečiť ani adekvátne životné podmienky pre legálne bývanie existujúcich obyvateľov, a už vonkoncom neumožňujú rozvoj bývania.

¹ určované Vyhláškou 118/2019 Z. z.

²§ 2, bod p.) špecifikuje technickú vybavenosť ako verejný vodovod, a vodovodná prípojka, verejná kanalizácia vrátane čistiarnie odpadových vôd, a kanalizačná prípojka, miestna komunikácia vrátane verejného osvetlenia, odstavná plocha vybudovaná pri obstarávanom nájomnom byte vrátane prízjazu k odstavnej ploche z miestnej komunikácie, garážové stojisko určené ako priestor v bytovom dome alebo v polyfunkčnom dome na odstavenie motorového vozidla

³ Výšku tejto dotácie a podmienky jej získania a čerpania usmerňuje každoročne aktualizovaný právny predpis.

Preto by bolo vhodné formuláciu tohoto zákonného znenia rozšíriť aj o lokality vylúčených komunít, v ktorých má prebehnúť nová výstavba - legálnou formou a štandardnou kvalitou podľa platných zákonov a stavebno-technických noriem.

Takouto redefiníciou by sa zvýšil aj záujem obcí o využitie možnosti tohoto zákona, zvýšila sa čerpanosť dotácie a v konečnom dôsledku by nastala situácia, ktorá je cieľom zákona 443/2010 Z. z., a to rozvoj bývania, a pomoci rozvoja bývania najmä pre skupiny, ktoré si nemôžu obstaráť bývanie vlastným pričinením⁴.

Druhý problém tohoto zákonného znenia je **problém terminologický**. Pojem *rómska osada* neexistuje ako definovaný pojem, je príliš širokospektrálny a najmä, má negatívnu konotáciu. Vhodnejším by bolo použitie názvu marginalizovaná rómska komunita, ktorý je aj ukotvený v legislatíve, je relatívne výstižný a zaužívaný vo viacerých iných zákonných úpravách alebo iných legislatívnych dokumentoch.

Návrh adekvátnych opatrení - úprava zákona

Aby bolo možné naplniť zámer zákona 443/2010 Z. z., ako to bolo rozvinuté v predchádzajúcej časti (zvýšiť podporou výstavby technickej infraštruktúry, sociálno-kultúrnu úroveň rómskych osád), je nutné uplatniť pri vypracovávaní a schvaľovaní aktualizovaných Vyhlášok a Výnosov k zákonu 443/2010 nasledovné aspekty:

Paragrafové znenie

V druhej hlave v § 5 písmeno b) upraviť znenie s "doplnením "rozvoja bývania" a vyčiarknutím "rómskej osady" a nahradením "marginalizovanou rómskou komunitou"

Nové znenie bude nasledovné

DRUHÁ ČASŤ

ROZSAH, PODMIENKY A SPÔSOB POSKYTOVANIA DOTÁCIÍ

5 § Obstaranie technickej vybavenosti

b) výstavbu technickej vybavenosti pre rozvoj bývania a zvýšenie sociálno-kultúrnej úrovne marginalizovanej rómskej komunity

---

⁴ Pozri napríklad Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (2019): Právo na bývanie. Dostupné tu: http://www.snslp.sk/CCMS/files/Pravo_na_byvanie.pdf alebo Beňová, M., Matiaško M. (2018): Právo na bývanie. Dostupné tu: https://www.notabene.sk/swift_data/source/knihy_publikacie/Pravo_na_byvanie_final_web.pdf